

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

Dopad změn právní úpravy DPH na výnos daně

Veronika Hrzánová

© 2018 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Veronika Hrzánová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Dopad změn právní úpravy DPH na výnos daně

Název anglicky

VAT Law Changes Impact on Tax Revenues

Cíle práce

Cílem práce je zhodnotit vliv změn právní úpravy daně z přidané hodnoty na výnos DPH od roku 2006 do roku 2016. V práci bude úkolem zmapovat a vyhodnotit jednotlivé novely tohoto zákona a jejich dopad na výnos při výběru daně z přidané hodnoty v České republice, s důrazem na sazby daně. Dále bude v práci určeno, která z novel měla potenciálně nejvyšší přínos pro státní rozpočet, která byla nejrozsáhlejší a která měla minimální vliv.

Metodika

V teoretické části jsou vysvětleny základní pojmy zákona o dani z přidané hodnoty a popis jednotlivých novel od vzniku zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V praktické části je obsaženo matematicko-statistické zhodnocení dopadů novel. K hodnocení bude využit ukazatel vývoje časové řady, kdy jsou hodnoceny zejména, ale nikoli pouze, vlivy sazeb daně v období poslední dekády na výši vybrané daně z přidané hodnoty. Využit bude program SPSS.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

daň z přidané hodnoty, Evropská unie, osoba povinná k dani, plátce, přenesená daňová povinnost, sazba daně, zdanitelné plnění

Doporučené zdroje informací

- BOHÁČ, Radim, KUNEŠOVÁ, Hana, HEJDUKOVÁ, Pavlína. Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice: informační příručka Ministerstva financí České republiky. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-045-5.
- BUGRI, Štefan, PRIBIŠOVÁ, Hana, HEJDUKOVÁ, Pavlína. Ekonomika Evropské unie II: informační příručka Ministerstva financí České republiky. Brno: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-86710-47-1.
- DUŠEK, Jiří. DPH 2016 – zákon s přehledy. Praha: GRADA Publishing, a.s. 2016. 264 s. ISBN 978-80-271-0033-0
- GALONČÍK, Svatopluk a PAIKERT, Oto. DPH 2016 – výklad s příklady. Praha: GRADA Publishing, a.s. 2016. 416 s. ISBN 978-80-271-0034-7
- HÁLEK, Vítězslav. Karuselové obchody. Hradec Králové: Vítězslav Hálek, 2015. ISBN 978-80-260-8723-6.
- KARÁSKOVÁ, Ivana, PRIBIŠOVÁ, Emilia, HEJDUKOVÁ, Pavlína. Problémy optimalizace rozpočtové a fiskální politiky: informační příručka Ministerstva financí České republiky. Praha: Matfyzpress, 2010. ISBN 978-80-7378-150-7.
- Ministerstvo financí ČR – Sekce veřejné rozpočty. Státní rozpočet 2016 v kostce: informační příručka Ministerstva financí České republiky. Praha: Ministerstvo financí, 2016. ISBN 978-80-85045-85-7.
- PAVLÁSEK, Vlastimil, KUNEŠOVÁ, Hana, HEJDUKOVÁ, Pavlína. Veřejné finance a daň. Plzeň: Nava, 2009. ISBN 978-80-7211-329-3.
- ŠIMÍKOVÁ, Ivana, PRIBIŠOVÁ, Emilia, HEJDUKOVÁ, Pavlína. Rozpočtová politika Evropské unie z hlediska fiskálního federalismu: informační příručka Ministerstva financí České republiky. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2009. ISBN 978-80-7372-451-1.
-

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Lukáš Moravec, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 14. 9. 2017

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 04. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Dopad změn právní úpravy DPH na výnos daně" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 06.03.2018

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Lukáši Moravcovi, Ph.D. za výborné vedení a vstřícné jednání při konzultacích u zpracování bakalářské práce.

Dopad změn právní úpravy DPH na výnos daně

Abstrakt

Bakalářská práce s názvem „Dopad změn právní úpravy DPH na výnos daně“ se zabývá rozbořem jednotlivých novel zákona o dani z přidané hodnoty za sledované období let 2006 – 2016 a jejich teoreticky možným vlivem na výnos daně za dané období. V teoretické části práce je vysvětlen vznik a původ výběru daně, charakteristika daně z přidané hodnoty a základní pojmy používané v zákoně o dani z přidané hodnoty. V praktické části jsou podrobně rozebrány jednotlivé novely za sledované období let 2006 – 2016. U každé novely jsou identifikovány a rozepsány nejvýznamnější změny daňového systému, které se z novely vyplývají. Následně je porovnán výběr inkasa za dané období ve vztahu k uvedeným novelám, s cílem zhodnotit, zda uvedené právní úpravy daně z přidané hodnoty mohou mít potenciálně vliv na změnu výnosu daně.

Klíčová slova: daň z přidané hodnoty, zákon, osoba povinná k dani, plátce, přenesená daňová povinnost, základ daně, sazba daně, zdanitelná plnění, nespolehlivá osoba, místo plnění, Evropská unie

VAT Law Changes Impact on Tax Revenues

Abstract

Bachelor thesis called „Impact of changes in legislation of VAT on tax revenue“ deals with analysis of individual amendments to the Act of value added tax in period 2006-2016 and their theoretically possible impact on tax revenue within above mentioned time period. In theoretical part of the thesis is explained the origin of tax withdrawal and VAT characteristic. There are also explained basic terms used in VAT law. In practical part are analysed in detail individual amendments to the Act in observed period 2006-2016. For each amendment are identified and itemized the most significant changes of tax system which from the amendment result. Consequently is compared cash withdrawal within mentioned period to above mentioned amendments to evaluate whether mentioned legislation of VAT could potentially affect the change of tax withdrawal.

Keywords: value added tax (VAT), law, taxable person, transferred tax liability, tax base, tax rate, taxable transactions, unreliable person, place of performance, European Union

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	10
3 Teoretická východiska	12
3.1 Vznik a původ výběru daně.....	12
3.1.1 Charakteristika daně	12
3.1.2 Členění daní	12
3.2 Daň z přidané hodnoty	13
3.3 Základní pojmy v oblasti DPH.....	14
3.3.1 Předmět daně.....	14
3.3.2 Územní působnost.....	15
3.3.3 Obrat	16
3.3.4 Daňové subjekty	16
3.3.5 Místo plnění	18
3.3.6 Vymezení plnění	19
3.3.7 Uskutečnění plnění a vznik povinnosti daň přiznat nebo zaplatit	20
3.3.8 Základ daně.....	20
3.3.9 Sazby daně	21
3.3.10 Osвобоzení od daně bez nároku na odpočet daně	21
3.3.11 Osвобоzení od daně s nárokem na odpočet daně	22
3.3.12 Odpočet daně	22
3.3.13 Režim přenesení daňové povinnosti	23
3.3.14 Nespolehlivý plátce.....	23
3.3.15 Nespolehlivá osoba	23
4 Analytická část	24
4.1 Novely zákona r. 2006	24
4.2 Novely zákona r. 2007	24
4.3 Novely zákona r. 2008	27
4.4 Novely zákona r. 2009	29
4.5 Novely zákona r. 2010	31
4.6 Novely zákona r. 2011	31
4.7 Novely zákona r. 2012	33
4.8 Novely zákona r. 2013	37
4.9 Novely zákona r. 2014	37
4.10 Novely zákona r. 2015	40
4.11 Novely zákona r. 2016	40

5 Výsledky a diskuse	46
5.1 Výsledky	46
5.2 Diskuse.....	48
6 Závěr.....	50
7 Seznam použitých zdrojů	52
Právní prameny:	52

Seznam obrázků

Graf č. 1 Podíl veřejných rozpočtů na výnosu DPH

Graf č. 2 Vývoj platných sazeb daně z přidané hodnoty

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Shrnutí změn od roku 2006 – 2016

Tabulka č. 2 Vývoj platných sazeb daně z přidané hodnoty

Tabulka č. 3 Změny zákona č. 235/2004 Sb. - účinné

Tabulka č. 4 Změny zákona č. 235/2004 Sb. – zrušeny před nabytím účinnosti

Tabulka č. 5 Vývoj ukazatele růstu inkasa DPH za sledované období

Seznam použitých zkratk

SD – sazba daně

IO – identifikovaný osoba

JČS – jiný členský stát

ZD – základ daně

IŘ – insolvenční řízení

OD – odpočet daně

PDP – přenesení daňové povinnosti

ZP – zdanitelné plnění

KH – kontrolní hlášení

SK – skupinová registrace

UP – uskutečnění plnění

DPH – daň z přidané hodnoty

1 Úvod

Tato práce se zabývá problematikou daně z přidané hodnoty. Daň z přidané hodnoty byla v České republice zavedena od 1. 1. 1993, kdy nahradila daň z obrátu. V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie je daň z přidané hodnoty od 1. 5. 2004 upravena zákonem č. 235/2004 Sb., v platném znění.

Podstatou daně z přidané hodnoty je zdanění přidané hodnoty, tj. hodnoty zboží či služby, kterou si plátce této daně přidává k hodnotě nakoupené komodity. Mechanismus daně odstraňuje duplicitu, na daň již jednou zaplacenou v ceně nakoupeného zboží či služby se daň již znovu nevaluje. Daň je tak vhodná pro mezinárodní transakce, jelikož je vůči nim neutrální.

ESD ve svých judikátech charakterizuje daň z přidané hodnoty jako:

- obecnou daň ze spotřeby, aplikovanou na zboží a služby postupně až do fáze prodeje včetně,
- daň přímo úměrnou ceně zboží a služeb, která je nezávislá na počtu uskutečněných transakcí proběhnutých během výroby a distribuce předcházející konečnému prodeji zboží nebo služby,
- daň vybíranou poté, co byla odečtena daň ze zboží a služeb na vstupu příslušné výrobní nebo distribuční fáze.¹

2 Cíl práce a metodika

Cíl práce

Cílem práce je zhodnotit potencionální vliv změn právní úpravy daně z přidané hodnoty na výnos DPH od roku 2006 do roku 2016. Tato práce má za úkol zmapovat a vyhodnotit jednotlivé novely tohoto zákona a jejich dopad na výnos při výběru daně z přidané hodnoty v České republice, s důrazem na sazby daně. Dalším bodem práce je vyhodnotit, u které z novel je předpoklad nejvyššího přínosu, která byla nejrozsáhlejší a která měla minimální význam pro státní rozpočet.

---

¹ ŠIROKÝ, Jan, Daně v Evropské unii, s. 115

Metodika

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. V teoretické části je stručně popsán vznik a původ výběru daně, tzn. charakteristika daně a členění daní. Dále jsou zde vysvětleny základní pojmy zákona o dani z přidané hodnoty – předmět daně, územní působnost, obrat, daňové subjekty (osoby povinné k dani, skupina, plátcí, identifikované osoby), místo plnění, vymezení plnění (dodání zboží, poskytnutí služby, pořízení zboží z jiného členského státu, třístranný obchod uvnitř Evropské unie, dovoz zboží), uskutečněné plnění a vznik povinnosti daň přiznat a zaplatit, základ daně, sazby daně, osvobození od daně bez nároku na odpočet daně, osvobození od daně s nárokem na odpočet daně, odpočet daně, režim přenesení daňové povinnosti, nespolehlivý plátce, nespolehlivá osoba. Tyto pojmy jsou čerpány z platného zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění pro rok 2017. Tímto zákonem se musí řídit všichni plátcí daně z přidané hodnoty – fyzické osoby, právnické osoby a zahraniční osoby, které podnikají na území České republiky.

V praktické části jsou popsány jednotlivé novely zákona č. 235/2004 Sb., v platném znění od roku 2006–2016. U jednotlivých novel jsou vybrány nejvýznamnější změny, které se vztahují k dané novele. Údaje jsou čerpány z daných zákonů, ve kterých byly jednotlivé novely zákona o dani z přidané hodnoty uvedeny. Novely jsou zařazeny do různých schvalovacích řízení, např. v zákoně č. 230/2006 Sb., o státní statistické službě. Je zde uveden souhrn všech novel s uvedením, kdy nastala jejich účinnost. Tato část obsahuje vývoj základní a snížené sazby daně od roku 2006 – 2016. Jsou zde také shrnuty platné změny zákona a změny, které sice byly schváleny, ale než nastala jejich účinnost, byly zrušeny. Ve výsledku je proveden rozbor vývoje inkasa pomocí ukazatele vývoje časové řady. K tomuto rozboru jsou použita data, která jsou k dispozici na webových stránkách Ministerstva financí, Generálního finančního ředitelství a Českého statistického úřadu. Tento rozbor je porovnán k nejvýznamnějším změnám v zákoně o dani z přidané hodnoty za sledované období a je provedeno vyhodnocení zjištěných výsledků. Dále je vyhodnoceno, které z novel měly největší přínos pro výběr inkasa, které byly nejrozsáhlejší a které měly minimální vliv.

3 Teoretická východiska

3.1 Vznik a původ výběru daně

Daň je historickou kategorií. Původně měly daně charakter naturálních dávek, později se měnily na peněžní platby státu (popř. panovníkovi). V historickém vývoji daně postupně měnily svoji formu i obsah. Z nepravidelných, příležitostných plateb sloužících k úhradě mimořádných výdajů, se daně stávají pravidelnými povinnými platbami. Stát začal vyžadovat platby z toho důvodu, že potřeboval finanční prostředky ke krytí výdajů spojených s výkonem svých funkcí.²

3.1.1 Charakteristika daně

Daň je platební povinností, kterou stát stanoví zákonem, aby získal příjmy k úhradě celospolečenských potřeb, aniž by zdaňovaným subjektům poskytoval ekvivalentní protiplnění. V současnosti představují daně peněžní, povinné, nenávratné platby do veřejného rozpočtu, které se vybírají na základě mocenské povahy státu, tzn. na základě zákona. Daň je platba neúčelová, neekvivalentního charakteru, pravidelně se opakující, s přesně určenou výší sazby.³

3.1.2 Členění daní

Daně se člení podle celé řady hledisek, např. podle předmětu zdanění, podle rozpočtového určení a podle dopadu daně na poplatníka.⁴

Podle předmětu zdanění:

- daně důchodové
- daně majetkové
- daně ze spotřeby

---

² PAVLÁSEK, Vlastimil, KUNEŠOVÁ, Hana, HEJDUKOVÁ, Pavlína, Veřejné finance a daně, s. 65

³ PAVLÁSEK, Vlastimil, KUNEŠOVÁ, Hana, HEJDUKOVÁ, Pavlína, Veřejné finance a daně, s. 65

⁴ PAVLÁSEK, Vlastimil, KUNEŠOVÁ, Hana, HEJDUKOVÁ, Pavlína, Veřejné finance a daně, s. 65,66

Podle rozpočtového určení:

- svěřené daně, jejichž celý výnos jde do konkrétního rozpočtu
- sdílené daně, jejichž výnos se rozděluje zákonem stanoveným způsobem mezi jednotlivé veřejné rozpočty

Podle dopadu na poplatníka:

- přímé daně
- nepřímé daně

3.2 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je univerzální nepřímou daní. Tato daň zavedla všeobecnou daňovou povinnost, která se mimo osvobození týká všech činností a veškerého dovozu zboží.

Základní princip DPH je na rozdíl od jejího použití a stanovení velmi jednoduchý. Spočívá v odvedení DPH pouze z rozdílu ceny mezi vstupy a výstupy, tedy z toho, o kolik se cena zboží u něho zvýší (kolik k hodnotě přidá).⁵

Z hlediska příjmů veřejných financí je daň z přidané hodnoty sdílenou daní. Na výnosu DPH se podílejí tyto veřejné rozpočty:

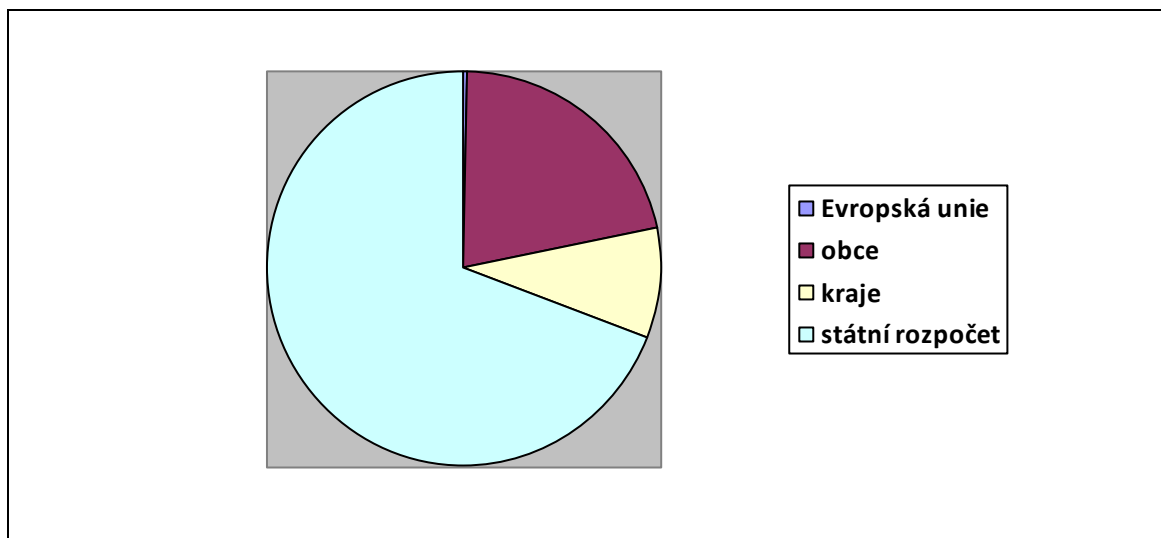
- rozpočet Evropské unie, do kterého plyne odvod ve výši 0,5 % z tzv. harmonizovaného základu DPH,
- rozpočty obcí (obce získávají podíl 21,4 % z celostátního hrubého výnosu DPH),
- rozpočty krajů (kraje získávají podíl 8,92 % z celostátního hrubého výnosu DPH),
- státní rozpočet (získává „zbytek“ výnosu).⁶

---

⁵ HÁLEK, Vítězslav, Karuselové obchody, s. 16

⁶ PAVLÁSEK, Vlastimil, KUNEŠOVÁ, Hana, HEJDUKOVÁ, Pavlína, Veřejné finance a daně, s. 123

Graf č. 1 Podíl veřejných rozpočtů na výnosu DPH

Zdroj: vlastní zpracování dle: PAVLÁSEK, Vlastimil, KUNEŠOVÁ, Hana, HEJDUKOVÁ, Pavlína, Veřejné finance a daně, s. 123

Rozpočet Evropské unie je určený k financování politik EÚ, administrativních výdajů evropských institucí a na další účely. Na rozdíl od národních rozpočtů musí být vždy vyrovnaný, nepřipouští žádné rozpočtové deficitory.⁷

3.3 Základní pojmy v oblasti DPH

3.3.1 Předmět daně

Předmětem daně je:

- a) dodání zboží za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti, s místem plnění v tuzemsku,
- b) poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti, s místem plnění v tuzemsku,
- c) pořízení
  1. zboží z jiného členského státu za úplatu, uskutečněné v tuzemsku osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti nebo právnickou osobou nepovinnou k dani
  2. nového dopravního prostředku z jiného členského státu za úplatu osobou nepovinnou k dani,
- d) dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.⁸

⁷ BUGRI, Štefan, PRIBIŠOVÁ, Emília, Ekonomika Evropské unie II, s. 7

3.3.2 Územní působnost

- 1) Pro účely daně z přidané hodnoty se rozumí
  - a) tuzemské území České republiky,
  - b) členským státem území členského státu Evropské unie s výjimkou jeho území, na které se nevztahuje Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie,
  - c) jiným členským státem členský stát s výjimkou tuzemska,
  - d) třetí zemí území mimo území Evropské unie
  - e) územím Evropské unie souhrn území členských států.
- 2) Pro účely daně z přidané hodnoty se za území členského státu Evropské unie nepovažuje:
  - a) hora Athos,
  - b) Kanárské ostrovy,
  - c) Francouzské území uvedená v čl. 349 Smlouvy o fungování Evropské unie,
  - d) Alandy,
  - e) Normanské ostrovy,
  - f) Ostrov Helgoland,
  - g) území Büsingen,
  - h) Ceuta,
  - i) Melilla
  - j) Livigno,
  - k) Campione d' Italia,
  - l) Italské vody jezera Lugano.
- 3) Území Monackého knížectví se pro účely daně z přidané hodnoty považuje za území Francouzské republiky a území ostrova Man se považuje za území Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, území Akrotiri a Dhekelie se považují za území Kypru.⁹

---

⁸ DUŠEK, Jiří, DPH 2017 – zákon s přehledy, § 2

⁹ DUŠEK, Jiří, DPH 2017 – zákon s přehledy, § 3

3.3.3 Obrat

- 1) Obratem se pro účely tohoto zákona rozumí souhrn úplat bez daně, včetně dotace k ceně, které osobě povinné k dani náleží za uskutečněná plnění, kterými jsou dodání zboží a poskytnutí služby, s místem plnění v tuzemsku, jde-li o úplaty za a) zdanitelná plnění,
  - b) plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně, nebo
  - c) plnění osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně podle § 54 až 56a, jestliže nejsou doplňkovou činností uskutečňovanou příležitostně.
- 2) Do obratu se nezahrnuje úplata z prodeje dlouhodobého majetku.¹⁰

3.3.4 Daňové subjekty

Osoby povinné k dani

- 1) Osoba povinná k dani je fyzická nebo právnická osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti, pokud tento zákon nestanoví v § 5a jinak. Osobou povinnou k dani je i právnická osoba, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání, pokud uskutečňuje ekonomické činnosti.
- 2) Ekonomickou činností uvedenou v odstavci 1 se pro účely tohoto zákona rozumí soustavná činnost výrobců, obchodníků a osob poskytujících služby, včetně důlní činnosti a zemědělské výroby, a soustavné činnosti vykovávané podle zvláštních právních předpisů, zejména nezávislé činnosti vědecké, literární, umělecké, výchovatelské nebo učitelů, jakož i nezávislé činnosti lékařů, právníků, inženýrů, architektů, dentistů a účetních znalců. Za ekonomickou činnost se také považuje využití hmotného a nehmotného majetku za účelem získání příjmů, pokud je tento majetek využíván soustavně. Samostatně uskutečňovanou ekonomickou činností není činnost zaměstnanců nebo jiných osob, kteří mají uzavřenou smlouvu se zaměstnavatelem, na základě níž vznikne mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem pracovněprávní vztah, případně činnosti osob, které jsou zdaňovány jako

---

¹⁰ DUŠEK, Jiří, DPH 2017 – zákon s přehledy, § 4a

příjmy ze závislé činnosti podle zvláštního právního předpisu (§ 6 zákona č. 586/1992 Sb., v platném znění).¹¹

Skupina

Skupinou se pro účely tohoto zákona rozumí skupina spojených osob se sídlem nebo provozovnou v tuzemsku, která je registrována k dani jako plátec podle § 95a (zákon č. 235/2004 Sb., v platném znění). Pokud mají osoby, které jsou součástí skupiny (dále jen „členové skupiny“), sídlo nebo provozovnu mimo tuzemsko, nejsou tyto jejich části součástí skupiny. Skupina se považuje za samostatnou osobu povinnou k dani. Každá osoba může být členem pouze jedné skupiny.¹²

Plátcí

- 1) Plátcem se stane osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku, jejíž obrat za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne 1 000 000 Kč, s výjimkou osoby, která uskutečňuje pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně.
- 2) Osoba povinná k dani uvedená v odstavci 1) je plátcem od prvního dne druhého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém překročila stanovený obrat, nestane-li se podle tohoto zákona plátcem dříve.¹³

Identifikované osoby

Osoba povinná k dani, která není plátcem, nebo právnická osoba nepovinná k dani, jsou identifikovanými osobami, pokud v tuzemsku pořizují zboží z jiného členského státu, které je předmětem daně, kromě zboží pořízeného prostřední osobou v rámci zjednodušeného postupu při dodání zboží uvnitř území Evropské unie formou třístranného obchodu, ode dne prvního pořízení tohoto zboží.¹⁴

---

¹¹ PITNER, Ladislav, DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY S KOMENTÁŘEM K 1. 7. 2017, § 5

¹² PITNER, Ladislav, BENDA, Václav, DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY S KOMENTÁŘEM K 1. 7. 2017, § 5a, bod 1)

¹³ DUŠEK, Jiří, DPH 2017 – zákon s přehledy, § 6

¹⁴ DUŠEK, Jiří, DPH 2017 – zákon s přehledy, § 6g

3.3.5 Místo plnění

Stanovení místa plnění při dodání zboží:

- Místo plnění při dodání zboží § 7
- Místo plnění při dodání plynu, elektřiny, tepla nebo chladu § 7a
- Místo plnění při zasílání zboží § 8

Stanovení místa plnění při poskytnutí služby:

- Základní pravidla pro stanovení místa plnění při poskytnutí služby § 9
- Místo plnění při poskytnutí služby osobě povinné k dani, která má sídlo nebo provozovnu ve třetí zemi § 9a
- Místo plnění při poskytnutí služby vztahující se k nemovité věci § 10
- Místo plnění při poskytnutí přepravy osob § 10a
- Místo plnění při poskytnutí služby v oblasti kultury, umění, sportu, vědy, vzdělávání a zábavy § 10b
- Místo plnění při poskytnutí stravovací služby § 10c
- Místo plnění při poskytnutí nájmu dopravního prostředku § 10d
- Místo plnění při poskytnutí služby zprostředkovatelem osobě nepovinné k dani § 10 e
- Místo plnění při poskytnutí služby přepravy zboží osobě nepovinné k dani § 10f
- Místo plnění při poskytnutí služby přímo související s přepravou zboží a služby oceňování movité hmotné věci a práce na movité hmotné věci osobě nepovinné k dani 10g
- Místo plnění při poskytnutí služeb osobě nepovinné k dani do třetí země § 10h
- Místo plnění při poskytnutí telekomunikační služby, služby rozhlasového a televizního vysílání a elektronicky poskytované služby osobě nepovinné k dani § 10i

Stanovení místa plnění při pořízení zboží z jiného členského státu:

- Místo plnění při pořízení zboží z jiného členského státu § 11

Stanovení místa plnění při dovozu zboží:

- Místo plnění při dovozu zboží § 12¹⁵

---

¹⁵ GALOČÍK, Svatopluk, PAIKERT, Oto, DPH 2017 výklad s příklady

3.3.6 Vymezení plnění

Dodání zboží

Dodáním zboží se pro účely tohoto zákona rozumí převod práva nakládat se zbožím jako vlastník.¹⁶

Poskytnutí služby

Poskytnutím služby se pro účely tohoto zákona rozumí všechny činnosti, které nejsou dodáním zboží. Poskytnutím služby se pro účely tohoto zákona rozumí také

- a) pozbytí nehmotné věci,
- b) přenechání zboží k užití jinému,
- c) vznik a zánik věcného břemene,
- d) zavázání se k povinnosti zdržet se určitého jednání nebo strpět určité jednání nebo situaci.¹⁷

Pořízení zboží z jiného členského státu

Pořízením zboží z jiného členského státu se pro účely tohoto zákona rozumí nabytí práva nakládat jako vlastník se zbožím od osoby registrované k dani v jiném členském státě, která není osvobozenou osobou, pokud je zboží odesláno nebo přepraveno z jiného členského státu od něj odlišného

- a) osobou, která uskutečňuje dodání zboží,
- b) pořizovatelem, kterým se pro účely tohoto zákona rozumí osoba, která pořizuje zboží z jiného členského státu, nebo
- c) zmocněnou třetí osobou.¹⁸

Zjednodušený postup při dodání zboží uvnitř území Evropské unie formou třístranného obchodu

Třístranným obchodem je obchod, který uzavřou tři osoby registrované k dani ve třech různých členských státech, a předmětem obchodu je dodání téhož zboží mezi

---

¹⁶ GALOČÍK, Svatopluk, PAIKERT, Oto, DPH 2017 výklad s příklady, § 13

¹⁷ GALOČÍK, Svatopluk, PAIKERT, Oto, DPH 2017 výklad s příklady, § 14

¹⁸ KUNEŠ, Zdeněk, VONDRÁK, Zdeněk, ABECEDA DPH 2017, § 16

těmito třemi osobami s tím, že zboží je přímo odesíláno nebo přepraveno z členského státu prodávajícího do členského státu kupujícího.¹⁹

Dodání a pořízení nových dopravních prostředků uvnitř území Evropské unie

Plátce, který dodává za úplatu nový dopravní prostředek do jiného členského státu osobě registrované k dani v jiném členském státě, uskutečňuje plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně.²⁰

Dovoz zboží

Dovozem zboží se pro účely tohoto zákona rozumí vstup zboží z třetí země na území Evropské unie.²¹

3.3.7 Uskutečnění plnění a vznik povinnosti daň přiznat nebo zaplatit

- 1) Vznik a povinnost přiznat daň při dodání zboží a poskytnutí služby § 20a
- 2) Uskutečnění zdanitelného plnění při dodání zboží a poskytnutí služby § 21
- 3) Uskutečnění plnění a povinnost přiznat plnění při dodání zboží do jiného členského státu osvobozeném od daně § 22
- 4) Uskutečnění plnění a povinnost přiznat nebo zaplatit daň při dovozu zboží § 23
- 5) Uskutečnění zdanitelného plnění a povinnost přiznat daň při dodání zboží a poskytnutí služby osobou neusazenou v tuzemsku § 24
- 6) Uskutečnění plnění a povinnost přiznat plnění při dodání zboží a poskytnutí služby s místem plnění mimo tuzemsko § 24a
- 7) Uskutečnění zdanitelného plnění a povinnost přiznat daň při pořízení zboží z jiného členského státu § 25²²

3.3.8 Základ daně

Základem daně je vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce za uskutečněné zdanitelné plnění, včetně částky na úhradu spotřební daně od osoby,

---

¹⁹ KUNEŠ, Zdeněk, VONDRÁK, Zdeněk, ABECEDA DPH 2017, § 17

²⁰ GALOČÍK, Svatopluk, PAIKERT, Oto, DPH 2017 výklad s příklady, § 19, odst. 1

²¹ GALOČÍK, Svatopluk, PAIKERT, Oto, DPH 2017 výklad s příklady, § 20, odst. 1

²² BRANDEJS, Tomáš, DRÁBOVÁ, Milena, DUŠEK, Michal, HOLUBOVÁ, Olga, TOMÍČEK, Milan, Zákon o dani z přidané hodnoty - komentář

pro kterou je zdanitelné plnění uskutečněno, nebo od třetí osoby, bez daně za toto zdanitelné plnění.²³

3.3.9 Sazby daně

Sazby daně u zdanitelného plnění

- 1) U zdanitelného plnění nebo přijaté úplaty se uplatňuje
  - a) základní sazba daně ve výši 21%,
  - b) první snížená sazba daně ve výši 15%, nebo
  - c) druhá snížená sazba daně ve výši 10%.

- 2) U zdanitelného plnění se uplatní sazba daně platná ke dni vzniku povinnosti přiznat daň. U přijaté úplaty za zdanitelné plnění se uplatní sazba daně platná pro toto zdanitelné plnění ke dni vzniku povinnosti přiznat daň z přijaté úplaty.²⁴

3.3.10 Osvobození od daně bez nároku na odpočet daně

Při splnění podmínek stanovených v § 52 až 62 jsou od daně bez nároku na odpočet daně osvobozena tato plnění:

- a) základní poštovní služby a dodání poštovních známek (§ 52),
- b) finanční činnosti (§ 54),
- c) penzijní činnosti (§ 54a),
- d) pojišťovací činnosti (§ 55),
- e) dodání nemovité věci (§ 56),
- f) nájem nemovité věci (§ 56a),
- g) výchova a vzdělávání (§ 57),
- h) zdravotní služby a dodání zdravotního zboží (§ 58),
- i) sociální pomoc (§ 59),
- j) provozování hazardních her (§ 60),
- k) ostatní plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně (§ 61),
- l) dodání zboží, které bylo použito pro plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně a zboží, u něhož nemá plátcův nárok na odpočet daně (§ 62).²⁵

---

²³ BRANDEJS, Tomáš, DRÁBOVÁ, Milena, DUŠEK, Michal, HOLUBOVÁ, Olga, TOMÍČEK, Milan, Zákon o dani z přidané hodnoty - komentář, § 36, odst. 1

²⁴ GALOČÍK, Svatopluk, PAIKERT, Oto, DPH 2017 výklad s příklady, § 47

²⁵ KUNES, Zdeněk, Daň z přidané hodnoty 2017, § 51, odst. 1

3.3.11 Osvobození od daně s nárokem na odpočet daně

Od daně s nárokem na odpočet daně jsou osvobozena uvedená osvobozená plnění za podmínek stanovených v § 64 až 71g

- a) dodání zboží do jiného členského státu (§ 64),
- b) pořízení zboží z jiného členského státu (§ 65),
- c) vývoz zboží (§ 66),
- d) poskytnutí služby do třetí země (§ 67),
- e) osvobození ve zvláštních případech (§ 68),
- f) přeprava a služby přímo vázané na dovoz a vývoz zboží (§ 69),
- g) přeprava osob (§ 70),
- h) dovoz zboží (§ 71),
- i) dovoz zboží v osobních zavazadlech cestujícího nebo člena posádky letadla a dovoz pohonných hmot cestujícím (§ 71a až 71f),
- j) dovoz zboží, které je přepraveno ze třetí země, a ukončení odeslání nebo přepravy tohoto zboží je v jiném členském státě a dodání tohoto zboží do jiného členského státu je osvobozeno od daně (§ 71g).²⁶

3.3.12 Odpočet daně

Nárok na odpočet daně

Plátce je oprávněn k odpočtu daně na vstupu u přijatého zdanitelného plnění, které v rámci svých ekonomických činností použije pro účely uskutečňování

- a) zdanitelných plnění dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku,
- b) plnění osvobozených od daně s nárokem na odpočet daně s místem plnění v tuzemsku,
- c) plnění s místem plnění mimo tuzemsko, pokud by měl nárok na odpočet daně, jestliže by se uskutečnila s místem plnění v tuzemsku,
- d) plnění uvedených v § 54 odst. 1 písm. a) až j), l) až u) a y) a v § 55 s místem plnění ve třetí zemi, nebo pokud jsou taková plnění přímo spojena s vývozem zboží, nebo
- e) plnění uvedených v § 13 odst. 9 písm. a), b), d) a e) a v § 14 odst. 5,

---

²⁶ GALOČÍK, Svatopluk, PAIKERT, Oto, DPH 2017 výklad s příklady, § 63, odst. 1

- f) rozhlasového nebo televizního vysílání prováděného provozovateli vysílání seze zákona.²⁷

3.3.13 Režim přenesení daňové povinnosti

Základní ustanovení

- 1) V režimu přenesení daňové povinnosti je plátce, pro kterého bylo zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku uskutečněno, povinen přiznat daň ke dni uskutečnění zdanitelného plnění.
- 2) Plátce, pro kterého je zdanitelné plnění v režimu přenesení daňové povinnosti uskutečněno, je povinen doplnit výši daně v evidenci pro účely daně z přidané hodnoty. Za správnost vypočtené daně odpovídá plátce, pro kterého je plnění uskutečněno.
- 3) Režim přenesení daňové povinnosti v případě, že plátce, který poskytnul nebo přijal zdanitelné plnění, nesplnil svou registrační povinnost ve stanovené lhůtě, nelze použít do dne nabytí právní moci rozhodnutí, kterým je registrován jako plátce.
- 4) Pokud vznikla povinnost přiznat daň z úplaty přijaté před uskutečněním zdanitelného plnění v režimu přenesení daňové povinnosti, použije se režim přenesení daňové povinnosti při uskutečnění zdanitelného plnění na daň vypočtenou ze základu daně, stanoveného podle § 37a odst. 1.²⁸

3.3.14 Nespolehlivý plátce

Poruší-li plátce závažným způsobem své povinnosti vztahující se ke správě daně, správce daně rozhodne, že tento plátce je nespolehlivým plátcem.²⁹

3.3.15 Nespolehlivá osoba

Poruší-li osoba, která není plátcem, závažným způsobem své povinnosti vztahující se ke správě daně, správce daně rozhodne, že tato osoba je nespolehlivou osobou.³⁰

---

²⁷ GALOČÍK, Svatopluk, PAIKERT, Oto, DPH 2017 výklad s příklady, § 72, odst. 1

²⁸ GALOČÍK, Svatopluk, PAIKERT, Oto, DPH 2017 výklad s příklady, § 92a,

²⁹ BRANDEJS, Tomáš, DRÁBOVÁ, Milena, DUŠEK, Michal, HOLUBOVÁ, Olga, TOMÍČEK, Milan, Zákon o dani z přidané hodnoty - komentář, § 106a, odst. 1

³⁰ BRANDEJS, Tomáš, DRÁBOVÁ, Milena, DUŠEK, Michal, HOLUBOVÁ, Olga, TOMÍČEK, Milan, Zákon o dani z přidané hodnoty - komentář, § 106aa, odst. 1

4 Analytická část

Rozbor jednotlivých novel zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění od roku 2016 - 2016

4.1 Novelý zákona r. 2006

Novelizace zákona o dani z přidané hodnoty:

- 1) zákon č. 109/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálních službách, část čtrnáctá, změna zákona o dani z přidané hodnoty Čl. XVII, ve které dochází k upřesnění § 59 Sociální služby a k úpravě § 113³¹
- 2) zákon č. 230/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony, část šestnáctá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. XVII, ve které dochází k nepatrné úpravě v příloze č. 2³²
- 3) zákon č. 319/2006 Sb., o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, část druhá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, změna v příloze č. 1, odstavec první³³

Tyto tři novely obsahovali pouze nevýznamné, převážně terminologické změny.

4.2 Novelý zákona r. 2007

Novelizace zákona o dani z přidané hodnoty:

- 1) zákon č. 172/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, Čl. I změna v příloze č. 1, ve které se doplňuje nová položka³⁴

---

³¹ Zákon č. 109/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálních službách

³² Zákon č. 230/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

³³ Zákon č. 319/2006 Sb., o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

³⁴ Zákon č. 172/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

- 2) zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, část čtvrtá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. VIII, ve které dochází k zásadním změnám³⁵
- 3) zákon č. 270/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony, část desátá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. X, dochází ke změnám v § 26 odst. 6, § 72 odst. 3, § 98 odst. 1 a 2, § 104 odst. 2 a § 105 odst. 2³⁶
- 4) zákon č. 296/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé zákony v souvislosti s jeho přijetím, část osmdesátá devátá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. CIII, dochází ke změnám v § 87 odst. 7 a odst. 12 písm. c, v § 99 odst. 11 nové znění, v § 101 odst. 1 nové znění a v § 105 odst. 1³⁷

Nejvýznamnější z těchto novel je uvedena v bodě 2), ve které dochází k rozsáhlým změnám:

→ Skupina, § 5a až § 5c a s tím související Skupinová registrace, § 95a a Zrušení a změna skupinové registrace, § 106a

Skupinou se pro účely tohoto zákona rozumí skupina spojených osob se sídlem, místem podnikání nebo provozovnou v tuzemsku, která je registrována k dani jako plátcé podle § 95a. Pokud mají osoby, které jsou součástí skupiny (dále jen „členové skupiny“), sídlo, místo podnikání nebo provozovnu mimo tuzemsko, nejsou tyto jejich části součástí skupiny. Skupina se považuje za samostatnou osobu povinnou k dani. Každá osoba může být členem pouze jedné skupiny.³⁸

→ Sazby daně a zdanitelné plnění, § 47 odst. 1 písm. b) se číslo „5“ nahrazuje číslem „9“

→ Závazné posouzení správnosti zařazení zdanitelného plnění z hlediska sazby daně, § 47a³⁹

---

³⁵ Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů

³⁶ Zákon č. 270/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

³⁷ Zákon č. 296/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé zákony v souvislosti s jeho přijetím

³⁸ Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů

³⁹ Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů

→ Sazby daně u bytové výstavby, § 48

Při poskytnutí stavebních a montážních prací spojených se změnou dokončené stavby bytového domu, rodinného domu nebo bytu, včetně jejich příslušenství, vymezenou stavebním zákonem⁴⁰, nebo v souvislosti s opravou těchto staveb, se uplatní snížená sazba daně. Jsou-li tyto práce prováděny na jiné stavbě, jejíž část je určena pro bydlení, uplatní se snížená sazba daně jen u těch prací, které jsou poskytnuty výlučně pro část stavby určenou pro bydlení.⁴¹

→ Sazby daně u staveb pro sociální bydlení, § 48a

Při poskytnutí stavebních a montážních prací spojených s výstavbou stavby pro sociální bydlení, včetně jejího příslušenství, změnou dokončené stavby pro sociální bydlení vymezenou stavebním zákonem⁴², včetně jejího příslušenství, nebo v souvislosti s opravou této stavby, se uplatní snížená sazba daně. Snížená sazba daně se uplatní také při poskytnutí stavebních a montážních prací, kterými se bytový dům, rodinný dům, byt nebo prostor, který byl určen k jiným účelům než k bydlení, mění na stavbu pro sociální bydlení.⁴³

Česká republika si zde vyjednala výjimku ve směrnici ES o dani z přidané hodnoty, kapitoly 5, dočasná ustanovení, článek 123 (Příloha V odst. 5 bod 1 písm. a) Smlouvy o přistoupení k EU z roku 2003 České republiky, Estonska, Kypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Polska, Slovinska a Slovenska)

„Česká republika může do 31. prosince 2010 nadále uplatňovat sníženou sazbu, která není nižší než 5%, na provedení stavebních prací týkajících se staveb určených pro bydlení, které nejsou poskytovány v rámci sociální politiky, s výjimkou stavebních materiálů.“⁴⁴

→ nově § 86 „Vrácení daně ozbrojeným silám cizích států“

Ostatní novely uvedené v bodě 1), 3) a 4) obsahovaly pouze nevýznamné, převážně terminologické změny.

---

⁴⁰ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), § 2 odst. 5

⁴¹ Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů

⁴² Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), § 2 odst. 5

⁴³ Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů

⁴⁴ BERGER, Wolfgang, KINDL, Caroline, WAKOUNIG, Marian, Směrnice ES o dani z přidané hodnoty, s.368

4.3 Novelly zákona r. 2008

Novelizace zákona o dani z přidané hodnoty:

- 1) Zákon č. 124/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, část desátá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. X, dochází ke změnám v § 87 odst. 6, přidává se odst. 7⁴⁵
- 2) Zákon č. 126/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o přeměnách obchodních společností a družstev, část šestnáctá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. XX, dochází ke změnám v § 94 v § 95⁴⁶
- 3) Zákon č. 302/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, ve které dochází k zásadním změnám⁴⁷

V novele zákona uvedené v bodě 1) a 2) dochází pouze k nevýznamným, převážně terminologickým změnám.

V novele zákona uvedené v bodě 3) dochází k rozsáhlým změnám:

→ Obrat, § 6 odst. 1 a odst. 2

Obratem se pro účely tohoto zákona rozumí souhrn úplat bez daně, včetně dotace k ceně, které osobě povinné k dani náleží za uskutečněná plnění, kterými jsou dodání zboží, převod nemovitosti a poskytnutí služby, s místem plnění v tuzemsku, jde-li o úplaty za

- a) zdanitelné plnění,
- b) plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně, nebo
- c) plnění osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně podle § 54 až 56 jestliže nejsou doplňkovou činností uskutečňovanou příležitostně.

Do obratu se nezahrnuje úplata z prodeje hmotného majetku⁴⁸ a odpisovaného nehmotného majetku⁴⁹ nebo pozemků, které jsou dlouhodobým hmotným majetkem⁵⁰, o kterých osoba povinná k dani účtuje nebo o kterých vede evidenci.

---

⁴⁵ Zákon č. 124/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 269/1994 Sb., o Registru trestů, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony

⁴⁶ Zákon č. 126/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o přeměnách obchodních společností a družstev

⁴⁷ Zákon č. 302/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

- Místo plnění při poskytnutí služby ve zvláštních případech, § 10, odst. 6 - odst. 14
- Poskytnutí služby a některá dodání zboží zahraniční osobou povinnou k dani a osobou registrovanou k dani v jiném členském státě, § 15 odst. 1 – odst. 6
- Uskutečnění plnění a povinnost přiznat daň při dovozu zboží, § 23 odst. 1 – odst. 5
- Oprava výše daně, § 49 odst. 1 – odst. 5, zásadní změna jelikož se již v roce 2006 vědělo, že „*ustanovení dosavadního § 49 zejména odst. 2 je v příkrém rozporu s intrakomunitárním právem i judikáty ESD došlo k úpravě zákona až touto novelou. Do její účinnosti byl správný postup pokryt doporučením Ministerstva financí k postupu správců daně, pokud plátce daně aktivně vystupoval k nápravě své daňové povinnosti v souvislosti s chybně použitou sazbou daně*“⁵¹
- Osvobození od daně při vývozu zboží, § 66 odst. 1 – odst. 4
- Nárok na odpočet daně při změně režimu, § 74 odst. 1 – odst. 8., provedeny úpravy z důvodu zajištění jednoznačného postupu při čerpání nároku na odpočet daně při zaregistrování nebo snížení nároku na odpočet daně při zrušení registrace⁵²
- Osoby identifikované k dani, § 96 odst. 1 – odst. 3
- Registrace osoby identifikované k dani, § 97“
- Příloha č. 1 a 2
- Přejícná ustanovení, Čl. II

Toto jsou nejvýznamnější změny v novele zákona č. 302/2008 Sb., o dani z přidané hodnoty. Tato novela měla za cíl sladit uvedená ustanovení se směrnicí 2006/112/ES či s judikaturou Evropského soudního dvora.⁵³

---

⁴⁸ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, § 26 až 32a

⁴⁹ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, § 26 až 32a

⁵⁰ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

⁵¹ GALOČÍK, Svatopluk, PAIKERT, Ota, DPH 2009 výklad s příklady, s. 130

⁵² GALOČÍK, Svatopluk, PAIKERT, Ota, DPH 2009 výklad s příklady, s. 170

⁵³ Důvodová zpráva k zákonu č. 302/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů: Sněmovní tisk 442/0, část č. ½ Novela z. o dani z přidané hodnoty – EU, dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=5&CT=442&CT1=0>

4.4 Novely zákona r. 2009

Novelizace zákona o dani z přidané hodnoty:

- 1) zákon č. 87/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů – implementace směrnice Rady 2007/74/ES ze dne 20. prosince 2007 o osvobození zboží dováženého osobami cestujícími ze třetích zemí od daně z přidané hodnoty a spotřební daně.⁵⁴
- 2) zákon č. 281/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu, část sto třicátá šestá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. CXXXVIII, změna v § 95, doplnění odst. 12⁵⁵
- 3) zákon č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010, část pátá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. VII, změna sazby daně základní z 19% na 20% a snížené z 9% na 10%.⁵⁶
- 4) zákon č. 489/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

V novele zákona uvedené v bodě 1) dochází k výrazné změně uvedené v přechodných ustanoveních, kdy je nově zavedená možnost uplatnění odpočtu daně při pořízení osobního automobilu od 1. 4. 2009.

V novele zákona uvedené v bodě 2) dochází pouze k nevýznamným terminologickým změnám.

V novele zákona uvedené v bodě 3) dochází, jak je již uvedeno, ke změně základní a snížené sazby daně.

---

⁵⁴ Důvodová zpráva k zákonu č. 87/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů: Sněmovní tisk 605/0, část č. 1/3 Novela z. o dani z přidané hodnoty – EU – RJ, dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=5&CT=605&CT1=0>

⁵⁵ Zákon č. 281/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu

⁵⁶ Zákon č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010

Novelou uvedenou v bodě 4) dochází k rozsáhlým změnám při stanovení místa plnění při poskytnutí služby:

- základní pravidla pro stanovení místa plnění při poskytnutí služby § 9
- místo plnění při poskytnutí služby vztahující se k nemovitosti § 10
- místo plnění při poskytnutí přepravy osob § 10a
- místo plnění při poskytnutí služby v oblasti kultury, umění, sportu, vědy, vzdělávání, zábavy a podobných služeb § 10b
- místo plnění při poskytnutí stravovací služby § 10c
- místo plnění při poskytnutí krátkodobého nájmu dopravního prostředku § 10d
- místo plnění při poskytnutí služby zprostředkovatelem osobě nepovinné k dani § 10e
- místo plnění při poskytnutí služby přepravy zboží osobě nepovinné k dani § 10f
- místo plnění při poskytnutí služby přímo související s přepravou zboží a služby, oceňování movité věci a práce na movité věci osobě nepovinné k dani § 10g
- místo plnění při poskytnutí služeb zahraniční osobě nepovinné k dani § 10h
- místo plnění při poskytnutí telekomunikační služby, služby rozhlasového a televizního vysílání a elektronicky poskytované služby zahraniční osobou povinnou k dani osobě nepovinné k dani § 10i
- místo plnění při poskytnutí nájmu dopravního prostředku § 10j
- místo plnění při poskytnutí služby osobě povinné k dani, která má sídlo, místo podnikání nebo provozovnu ve třetí zemi § 10k

Další významnější změny v této novele jsou upraveny:

- Základ daně ve zvláštních případech, § 36a
- Vrácení daně plátcům v jiných členských státech, § 82
- Vrácení daně v tuzemsku osobám registrovaným k dani v jiném členském státu, § 82a, § 82b
- Přejícná ustanovení, čl. II

Cílem této novely bylo implementovat další ustanovení směrnice Evropské unie.⁵⁷

---

⁵⁷ Zákon č. 489/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

4.5 Novely zákona r. 2010

Novelizace zákona o dani z přidané hodnoty:

- 1) zákon č. 120/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů⁵⁸
- 2) zákon č. 199/2010 Sb., kterým se mění zákon o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, část šestnáctá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. XIX⁵⁹

V novele zákona uvedené v bodě 1) a 2) dochází pouze k nevýznamným, převážně terminologickým změnám.

4.6 Novely zákona r. 2011

Novelizace zákona o dani z přidané hodnoty:

- 1) Zákon č. 47/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
- 2) Zákon č. 370/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony, nejvýznamnější změna sazby daně snížené z 10% na 14%⁶⁰
- 3) Zákon č. 375/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotních službách, zákona o specifických zdravotních službách a zákona o zdravotnické záchranné službě, část osmdesátá čtvrtá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. LXXXIV, změna v § 58 „Zdravotní služby a dodání zdravotního zboží. Nové vymezení pojmu zdravotní služba.“⁶¹

---

⁵⁸ Zákon č. 120/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁹ Zákon č. 199/2010 Sb., kterým se mění zákon o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

⁶⁰ Zákon č. 370/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

⁶¹ Zákon č. 375/2011 Sb. kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotních službách, zákona o specifických zdravotních službách a zákona o zdravotnické záchranné službě

- 4) Zákon č. 457/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Finanční správě České republiky⁶²
- 5) zákon č. 458/2011 Sb., kterým se mění zákon o změně zákonů souvisejících se zrušením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, část sedmá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. XIII, nejvýznamnější změna výše obratu k registraci k dani z přidané hodnoty z 1.000.000,-- Kč na 750.000,-- Kč.⁶³

K nejvýraznějším změnám v roce 2011 dochází v novele uvedené v bodě 1). Jedná se o tyto změny:

- Místo plnění při dodání plynu, elektřiny, tepla nebo chladu § 7a
- Místo plnění při poskytnutí služby v oblasti kultury, umění, sportu, vědy, vzdělávání a zábavy § 10b
- Základ daně a výpočet daně u zboží, které je v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně § 41
- Oprava základu daně a oprava výše daně § 42
- Oprava výše daně v jiných případech
- Oprava výše daně u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení § 44
- Opravný daňový doklad § 45
- Daňový doklad při provedení opravy výše daně u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení § 46
- Osvobození od daně při dovozu zboží § 71
- Osvobození od daně při dovozu zboží, které je přepraveno ze třetí země, a ukončení odeslání nebo předpravy tohoto zboží je v jiném členském státě a dodání tohoto zboží do jiného členského státu je osvobozeno od daně § 71g
- Nárok na odpočet daně § 72
- Podmínky pro uplatnění nároku na odpočet daně § 73
- Oprava odpočtu daně § 74
- Způsob výpočtu odpočtu daně v poměrné výši § 75
- Způsob výpočtu nároku na odpočet daně v krácené výši § 76

---

⁶² Zákon č. 457/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Finanční správě České republiky

⁶³ Zákon č. 458/2011 Sb., o změně zákonů souvisejících se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů

- Vyrovnání odpočtu daně § 77
- Úprava odpočtu daně § 78, § 78a, § 78b, § 78c
- Nárok na odpočet daně při registraci a zrušení registrace § 79
- Režim přenesení daňové povinnosti § 92a nové ustanovení
- Dodání zlata § 92b nové ustanovení
- Dodání zboží uvedeného v příloze č. 5 k tomuto zákonu § 92c nové ustanovení
- Obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů § 92d nové ustanovení
- Poskytnutí stavebních nebo montážních prací § 92e nové ustanovení
- Správa daně celními orgány při dovozu a vývozu zboží § 93
- Stanovení daně při nesplnění registrační povinnosti § 98
- Ručení za nezaplacenou daň § 109 nové ustanovení
- Zvláštní způsob zajištění daně § 109a nové ustanovení
- Příloha č. 2 k zákonu č. 235/2004 Sb., Seznam služeb podléhajících snížené sazbě
- Příloha č. 5 k zákonu č. 235/2004 Sb., Seznam zboží, u kterého se při dodání použije režim přenesení daňové povinnosti⁶⁴

Novela uvedená v bodě 2) měla dále zavést jednotnou sazbu daně ve výši 17,5 % s účinností od 1. 1. 2013, k této změně nedošlo.

V novele zákona uvedené v bodě 3) a 4) dochází dále pouze k nevýznamným, převážně terminologickým změnám.

V novele zákona uvedené v bodě 5) byl zrušen návrh na snížení výše obratu k registraci k dani z přidané hodnoty z 1.000.000,-- Kč na 750.000,-- Kč, který má souvislost se zákonem č. 502/2012 Sb., změna zákona o dani z přidané hodnoty a změna souvisejících zákonů.

4.7 Novelly zákona r. 2012

Novelizace zákona o dani z přidané hodnoty:

---

⁶⁴ Zákon č. 47/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

- 1) zákon č. 18/2012 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Celní správě České republiky, část třicátá sedmá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. XXXVII⁶⁵
- 2) zákon č. 167/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů a další související zákony, část dvacátá třetí, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. XXVI⁶⁶
- 3) zákon č. 333/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, část pátá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. VI⁶⁷
- 4) zákon č. 500/2012 Sb., kterým se mění zákon o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů, část druhá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. III, změna v § 37a „Základ daně a výše daně při uskutečnění zdanitelného plnění, pokud vznikla povinnost přiznat daň z úplaty přijaté před uskutečněním tohoto zdanitelného plnění“⁶⁸
- 5) zákon č. 502/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

V novele zákona uvedené v bodě 1), 2), a 3) dochází dále pouze k nevýznamným, převážně terminologickým změnám.

Novela uvedená v bodě 4) dále upravila sazby daně uvedené v § 47 odst. 1 písm. a) se číslem „20“ nahrazuje číslem „21“ a v odst. 1 písm. b) se číslo „14“ nahrazuje číslem „15“

---

⁶⁵ Zákon č. 18/2012 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Celní správě České republiky

⁶⁶ Zákon č. 167/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

⁶⁷ Zákon č. 333/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

⁶⁸ Zákon č. 500/2012 Sb., kterým se mění zákon o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů

K nejvýraznějším změnám v roce 2012 dochází v novele uvedené v bodě 5). Jedná se o tyto hlavní změny:

- Předmět daně § 2
- Vynětí z předmětu daně § 2a
- Volba předmětu daně § 2b
- Obrat § 4a
- Plátcí § 6, § 6a, § 6b, § 6c, § 6d, § 6e, § 6f
- Identifikované osoby § 6g, § 6h, § 6i
- Místo plnění při zasílání zboží § 8
- Místo plnění při poskytnutí nájmu dopravního prostředku § 10d
- Daňový doklad § 26
- Určení pravidel pro vystavování daňových dokladů § 27
- Pravidla pro vystavování daňových dokladů v tuzemsku § 28
- Náležitosti daňového dokladu § 29
- Náležitosti daňového dokladu skupiny § 29a
- Vystavování zjednodušeného daňového dokladu § 30
- Náležitosti zjednodušeného daňového dokladu § 30a
- Splátkový kalendář § 31
- Platební kalendář § 31a
- Souhrnný daňový doklad § 31b
- Doklad o použití § 32
- Daňový doklad při dovozu § 33
- Daňový doklad při vývozu § 33a
- Zjištění věrohodnosti původu, neporušenosti obsahu a čitelnosti daňových dokladů § 34
- Obecné ustanovení o uchovávání daňových dokladů § 35
- Elektronické uchovávání daňových dokladů § 35a
- Základ daně a výše daně při uskutečnění zdanitelného plnění, pokud vznikla povinnost přiznat daň z úplaty přijaté před uskutečněním tohoto ZP
- Základní poštovní služby a dodání poštovních známek § 52
- Penzijní činnosti § 54a
- Pojišťovací činnosti § 55
- Osvobození při pořízení zboží z jiného členského státu § 65

- Vyrovnání odpočtu daně § 77
- Nárok na odpočet daně při registraci a zrušení registrace § 79, § 79a, § 79b, § 79c
- Předmět závazného posouzení zařídění zboží pro použití režimu PDP § 92f
- Žádost o závazné posouzení zařídění zboží pro použití režimu PDP § 92g
- Povinná registrace plátce § 94
- Dobrovolná registrace plátce § 94a
- Informační povinnost účastníka sdružení § 95
- Povinný registrační údaj § 96
- Registrace identifikované osoby § 97
- Zveřejnění údajů z registru plátců a identifikovaných osob § 98
- Zdaňovací období § 99, § 99a, § 99b
- Evidence pro účely daně z přidané hodnoty § 100, § 100a
- Zrušení registrace plátce z moci úřední § 106
- Nespolehlivý plátce § 106a
- Zrušení registrace plátce na žádost § 106b
- Zrušení registrace účastníka sdružení na žádost § 106c
- Společná ustanovení o zrušení registrace na žádost § 106d
- Zrušení registrace skupiny § 106e
- Zánik členství člena skupiny § 106f
- Zrušení registrace identifikované osoby z moci úřední § 107
- Zrušení registrace identifikované osoby na žádost § 107a
- Osoby povinné přiznat nebo zaplatit daň § 108
- ručení oprávněného příjemce § 108a
- Příloha č. 1 k zákonu č. 235/2004 Sb., Seznam plnění, při jejichž provádění se subjekty, které vykonávají veřejnou správu, považují za osoby povinné k dani⁶⁹

---

⁶⁹ Zákon č. 502/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

4.8 Novely zákona r. 2013

Novelizace zákona o dani z přidané hodnoty:

- 1) zákon č. 241/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o investičních společnostech a investičních fondech a s přijetím přímo použitelného předpisu Evropské unie upravující vypořádání některých derivátů, část devátá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. IX⁷⁰
- 2) zákon č. 344/2013 Sb., zákonné opatření Senátu o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů, část pátá, změně zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. IX

V novele zákona uvedené v bodě 1) dochází pouze k nevýznamným, převážně terminologickým změnám.

K nejvýraznějším změnám v roce 2013 dochází v novele uvedené v bodě 2). Jedná se o tyto změny:

- Zvláštní ustanovení § 4b
- Předmět závazného posouzení určení sazby daně u zdanitelného plnění § 47a
- Žádost o závazné posouzení určení sazby daně u zdanitelného plnění §47b
- Dodání vybraných nemovitých věcí § 56
- Nájem vybraných nemovitých věcí § 56a
- Zrušení registrace společníka společnosti na žádost § 106c⁷¹

4.9 Novely zákona r. 2014

Novelizace zákona o dani z přidané hodnoty:

- 1) zákon č. 196/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

---

⁷⁰ Zákon č. 241/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o investičních společnostech a investičních fondech a s přijetím přímo použitelného předpisu Evropské unie upravující vypořádání některých derivátů

⁷¹ Zákon č. 344/2013 Sb., zákonné opatření Senátu o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů

- 2) zákon č. 262/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony, část první, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. I
- 3) zákon č. 360/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

K nejvýraznějším změnám v roce 2014 dochází v novele uvedené v bodě 1). Jedná se o tyto změny:

- Místo plnění při poskytnutí služby osobě povinné k dani, která má sídlo nebo provozovnu ve třetí zemi § 9a
- Místo plnění při poskytnutí telekomunikační služby, služby rozhlasového a televizního vysílání a elektronicky poskytované služby osobě nepovinné k dani § 10i
- Dobrovolná registrace identifikované osoby § 97a

Díl 2 Zvláštní režim jednoho správního místa

- Úvodní ustanovení § 110a
- Vymezení základních pojmů § 110b
- Zastupování § 110c
- Evidence pro účely zvláštního režimu jednoho správního místa § 110d
- Způsob placení daně § 110e
- Přeplatek § 110f
- Podmínky použití režimu mimo Evropskou unii v tuzemsku § 110g
- Podmínky použití režimu Evropské unie v tuzemsku § 110h
- Omezení použití zvláštního režimu jednoho správního místa v tuzemsku § 110i
- Podání § 110j
- Doručování § 110k
- Přihláška k registraci § 110l
- Oznamovací povinnost osoby používající zvláštní režim jednoho správního místa § 110m
- Rozhodnutí o registraci § 110n
- Zrušení registrace uživatele na žádost § 110o
- Zrušení registrace uživatele z moci úřední § 110p

- Zdaňovací období § 110q
- Daňové přiznání a dodatečné daňové přiznání § 110r
- Předepsání a stanovení daně § 110s, § 110t
- Postoupení daňového přiznání a platby § 110u
- Platba bez dostatečného označení § 110v
- Základní ustanovení § 110w
- Doručování § 110x
- Poslední známá daň § 110y
- Samovyměření a samodoměření daně § 110z
- Doměření daně z moci úřední § 110za
- Vztah k prekluzivním lhůtám § 110zb
- Pořadí úhrady daně § 110zc
- Placení daně státu spotřeby § 110zd
- Příslušenství daně § 110ze⁷²

V novele zákona uvedené v bodě 2) dochází k významné změně v sazbě daně uvedené v § 47 odst. 1 se na konci písmene b) tečka nahrazuje slovem „nebo“ a doplňuje se písmeno „c) které zní: c) druhá snížená sazba daně ve výši 10 %“⁷³.

K dalším nejvýraznějším změnám v roce 2014 dochází v novele uvedené v bodě 3).

Jedná se o tyto změny:

- Plátcí § 6k, 6i
- Potvrzení při dražbě a při prodeji mimo dražbu § 32a
- Sazba daně u dokončené stavby pro bydlení nebo dokončené stavby pro sociální bydlení § 48
- Sazba daně u výstavby nebo dodání stavby pro sociální bydlení § 49
- Dodání nemovité věci § 56
- Prodej zboží za ceny bez daně § 87
- Obecná ustanovení o daňovém přiznání § 101
- Zvláštní ustanovení o daňovém přiznání a o splatnosti daně § 101b

---

⁷² Zákon č. 196/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů

⁷³ Zákon č. 262/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

- Povinnost podat kontrolní hlášení § 101c
- Náležitosti a způsob podání kontrolního hlášení § 101d
- Lhůty pro podání kontrolního hlášení § 101e
- Opravné a následné kontrolní hlášení § 101f
- Postup při nesplnění povinnosti související s kontrolním hlášením § 101g
- Následky za porušení povinnosti související s kontrolním hlášením § 101h
- Lhůta pro zánik povinnosti související s kontrolním hlášením § 101i
- Příloha č. 6 k zákonu č. 235/2004 Sb., Seznam dodání zboží nebo poskytnutí služeb, při nichž se použije režim přenesení daňové povinnosti, stanoví-li tak vláda nařízením⁷⁴

4.10 Novelý zákon r. 2015

Novelizace zákona o dani z přidané hodnoty:

- 1) zákon č. 377/2015 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ukončení důchodového spoření, část šestnáctá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. XIX⁷⁵

Tato novela obsahovala pouze nevýznamné, převážně terminologické změny.

4.11 Novelý zákon r. 2016

Novelizace zákona o dani z přidané hodnoty:

- 1) zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony související s přijetím zákona o evidenci tržeb, část třicátá devátá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. XLII⁷⁶
- 2) zákon č. 188/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hazardních hrách a zákona o dani z hazardních her, část jedenáctá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. XIII⁷⁷

---

⁷⁴ Zákon č. 360/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

⁷⁵ Zákon č. 377/2015 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ukončení důchodového spoření

⁷⁶ Zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony související s přijetím zákona o evidenci tržeb

⁷⁷ Zákon č. 188/2016 Sb., kterým se mění některé zákony související s přijetím zákona o hazardních hrách a zákona o dani z hazardních her

- 3) zákon č. 243/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím celního zákona, část třicátá třetí, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. XXXIII
- 4) zákon č. 298/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce a další související zákony, část třicátá devátá, změna zákona o dani z přidané hodnoty, Čl. XLII⁷⁸

V novele zákona uvedené v bodě 1), 2), a 4) dochází pouze k nevýznamným, převážně terminologickým změnám.

K výraznější změně dochází v novele uvedené v bodě 3), kde se doplňuje § 101j „Vyloučení vzniku pokuty za nepodání kontrolního hlášení“ a § 101k „Prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení“⁷⁹

Tabulka č. 1 Shrnutí změn od roku 2006 – 2016

Rok	Novela - zákon	účinnost
2006	č. 109/2006 Sb.	1. 4. 2006
	č. 230/2006 Sb.	1. 1. 2007
	č. 319/2006 Sb.	15. 7. 2006
2007	č. 172/2007 Sb.	1. 8. 2007
	č. 261/2007 Sb.	1. 1. 2008
	č. 270/2007 Sb.	dnem vyhlášení
	č. 296/2007 Sb.	1. 1. 2008
		1. 1. 2009
2008	č. 124/2008 Sb.	1. 7. 2008
	č. 126/2008 Sb.	1. 7. 2008
	Č. 302/2008 Sb.	1. 1. 2009
2009	č. 87/2009 Sb.	1. 4. 2009
	č. 281/2009 Sb.	1. 1. 2011
	č. 362/2009 Sb.	1. 1. 2010
	č. 489/2009 Sb.	1. 1. 2010
2010	č. 120/2010 Sb.	29. 4. 2010
	č. 199/2010 Sb.	1. 1. 2011
2011	č. 47/2011 Sb.	1. 4. 2011
		1. 1. 2012
	č. 370/2011 Sb.	1. 1. 2012

⁷⁸ Zákon č. 298/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce a další související zákony

⁷⁹ Zákon č. 243/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím celního zákona

		1.1.2013
	Č. 375/2011 Sb.	1. 1. 2012
	č. 457/2011 Sb.	1. 1. 2013
		1. 1. 2012
	č. 458/2011 Sb.	1. 1. 2015
2012	č. 18/2012 Sb.	1. 1. 2013
	č. 167/2012 Sb.	1. 7. 2012
	č. 333/2012 Sb.	1. 11. 2012
	č. 500/2012 Sb.	1. 1. 2013
	č. 502/2012 Sb.	1. 1. 2013
		1. 4. 2013
		1. 1. 2014
2013	č. 241/2013 Sb.	19. 8. 2013
	č. 344/2013 Sb.	1. 1. 2014
2014	č. 196/2014 Sb.	1. 1. 2015
		1. 10. 2014
	č. 262/2014 Sb.	1. 1. 2015
	č. 360/2014 Sb.	1. 1. 2015
		1. 1. 2016
		31. 12. 2014
2015	č. 377/2015 Sb.	1. 1. 2016
		1. 10. 2016
2016	č. 113/2016 Sb.	1. 12. 2016
	č. 188/2016 Sb.	1. 1. 2017
	č. 243/2016 Sb.	29. 7. 2016
	č. 298/2016 Sb.	19. 9. 2016

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů Finanční správy

Vývoj sazeb daně

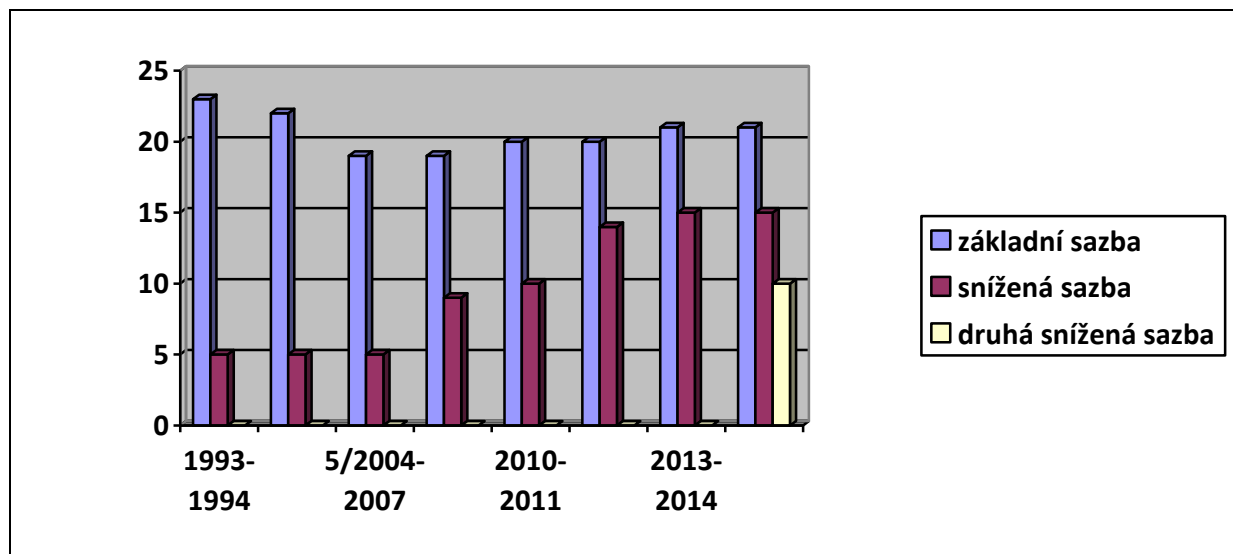
V této tabulce jsou uvedeny jednotlivé změny sazeb daně za období roku 2006 – 2016.

Tabulka č. 2 Vývoj platných sazeb daně z přidané hodnoty

období	základní sazba	snížená sazba	druhá snížená sazba
1993 - 1994	23%	5%	x
1995 – 4/2004	22%	5%	x
5/2004 -2007	19%	5%	x
2008 - 2009	19%	9%	x
2010 - 2011	20%	10%	x
2012	20%	14%	x
2013 - 2014	21%	15%	x
2015 - 2016	21%	15%	10%

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů Finanční správy

Graf č. 2 Vývoj platných sazeb daně z přidané hodnoty

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z Tabulky 2

V tabulce č. 3 jsou shrnuty nejdůležitější změny uvedené v jednotlivých novelách zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění platných předpisů. Jsou zde uvedeny, jak byly přijímány, tzn. konkrétní rok, kdy tyto novely byly přijaty a následně za jaké období roku 2006-2016 byly platné.

Tabulka č. 3 Změny zákona č. 235/2004 Sb. – účinné v daném roce

ZMĚNY	OBDOBÍ										
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
terminologické změny	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
§ 5a-§ 5c Skupina, § 48 SD u byt. Výstavby, § 48a SD u staveb pro sociální bydlení, § 95a Skupinová registrace, § 106a Zrušení a změna SK	x	x	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
změna snížené SD z 5 na 9	x	x	ano	ano	x	x	x	x	x	x	x
§ 6 Obrat, § 15 Poskytnutí služby, § 23 UP a povinnost přiznat daň při dovozu zboží, § 49 Oprava výše daně, § 66 Osvobození při vývozu zboží, § 74 Nárok na odpočet daně při změně režimu, § 96 Osoby identifikované k dani, § 97 Registrace IO	x	x	x	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
změna snížené SD z 9 na 10	x	x	x	x	ano	ano	x	x	x	x	x
změna základní SD z 19 na 20	x	x	x	x	ano	ano	x	x	x	x	x

§ 10 - § 10k Místo plnění u služeb, § 36a Základ daně ve zvl. případech, § 82 Vrácení daně plátcům v JČS, § 82a a §82b	x	x	x	x	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
změna snížené SD z 10 na 14	x	x	x	x	x	x	ano	x	x	x	x
§ 42 Oprava ZD a oprava výše daně, § 43 Oprava výše daně v jiných případech, § 44 Oprava výše daně u pohledávek za dlužníky v IŘ, § 45 Opravný daňový doklad, § 72 Nárok na OD, § 73 Podmínky pro uplatnění nároku na OD, § 74 Oprava OD, § 75 Způsob výpočtu OD v poměrné výši, § 76 Způsob výpočtu nároku na OD v krácené výši, § 77 Vyrovnání OD, Nárok na OD při registraci a zrušení registrace § 79, § 92a Režim PDP, § 98 Stanovení daně při nesplnění reg. povinnosti	x	x	x	x	x	ano	ano	ano	ano	ano	ano
změna snížené SD ze 14 na 15	x	x	x	x	x	x	x	ano	ano	ano	ano
změna snížené SD z 20 na 21	x	x	x	x	x	x	x	ano	ano	ano	ano
§ 2 Předmět daně, § 2a Vynětí předmětu daně, Plátcí § 6 - § 6i, § 26 Daňový doklad a s tím související paragrafy, § 77 Vyrovnání odpočtu daně, Nárok na odpočet daně při registraci a zrušení registrace § 79 - § 79c, § 106a Nespolehlivý plátc	x	x	x	x	x	x	x	ano	ano	ano	ano
§ 4b Zvláštní ustanovení, § 47a Předmět závazného posouzení určení SD u ZP, § 47b Žádost o závazné posouzení určení SD u ZP, § 56 Dodání vybraných nemovitých věcí	x	x	x	x	x	x	x	x	ano	ano	ano
nově druhá snížená SD 10%	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ano	ano
§ 9a, § 10i - úprava místa plnění, § 110a - § 110ze zvláštní režim jednoho správního místa	x	x	x	x	x	x	x	x	ano	ano	ano
§ 6k, § 6i plátcí, § 101c - §101i kontrolní hlášení	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ano	ano

§ 101j vyloučení vzniku pokuty za nepodání KH, § 101k prominutí pokuty za nepodání KH	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů Finanční správy

V tabulce č. 4 jsou uvedeny změny, které byly schváleny, ale než nastala účinnost zákona, byly legislativně zrušeny.

Tabulka č. 4 Změny zákona č. 235/2004 Sb. – zrušeny před nabytím účinnosti

ZMĚNY	OBDOBÍ										
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
jednotná sazba daně 17,5%	x	x	x	x	x	ano	ano	x	x	x	x
limit obratu pro plátce	x	x	x	x	x	x	ano	ano	ano	x	x

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů Finanční správy

Jednotná sazba daně byla přijata zákonem č. 370/2011 Sb, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Účinnost této změny zákona měla nastat dne 1. 1. 2013, k tomuto datu byla ovšem uvedená změna sazby daně legislativně zrušena.

Limit obratu pro plátce DPH byl snížen z 1.000.000,-- Kč na 750.000,-- Kč zákonem č. 502/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, v části sedmé, která nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., o změně zákonů souvisejících se zřízením jednoto inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů.⁸⁰

Za období roku 2006 – 2016 je tento zákon novelizován 36x, což je v průměru 3,27 novely za rok. Nejvíce novel bylo schváleno v roce 2011 a 2012 tj. 5 a nejméně v roce 2015 tj. 1.

⁸⁰ Zákon č. 502/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

5 Výsledky a diskuse

5.1 Výsledky

Ke zpracování výsledků je použit ukazatel vývoje časové řady, kdy je nejdříve charakterizován přírůstek nebo úbytek zkoumaného ukazatele za určité období, proti období bezprostředně předcházejícímu. K tomuto výpočtu je použit vzorec pro první absolutní diferenci. Dále je charakterizováno absolutní zrychlení, respektive zpomalení, vývoje v prověřované časové řadě, kde se udává, o kolik je následující přírůstek větší, respektive menší, než předcházející. K tomuto výpočtu je použit vzorec pro druhou absolutní diferenci. Následně je vypočítán koeficient růstu, který nám ukazuje tempo růstu za sledované období.

Tabulka č. 5 Vývoj ukazatele růstu inkasa DPH za sledované období

Rok	Celkem inkaso	$d_{y_t}^1 = y_t - y_{t-1}$	$d_{y_t}^2 = d_{y_t}^1 - d_{y_{t-1}}^1$	$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}}$
2006	217394	---	---	---
2007	235844	18450	---	108,49
2008	254939	19095	645	108,10
2009	253463	-1476	-20571	99,42
2010	269582	16119	17595	106,36
2011	275188	5605	-10513	102,08
2012	278052	2864	-2742	101,04
2013	308300	30248	27384	110,88
2014	322662	14362	-15886	104,66
2015	331604	8942	-5420	102,77
2016	349460	17856	8914	105,39

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů Finanční správy

Z uvedené tabulky č. 5 je patrné, že k největšímu poklesu za sledované období došlo v roce 2009 a k největšímu nárůstu v roce 2013.

Shrnutí platných změn daného roku, které měly vliv na vývoj inkasa:

Rok 2006

- nedošlo k významným legislativním změnám v zákoně o dani z přidané hodnoty, které by v zásadní míře ovlivnily výši inkasa.

Rok 2007

- bylo schváleno zvýšení snížené sazby daně z 5% na 9% od 1. 1. 2008, změna sazby daně u bytové výstavby a změny sazby daně pro sociální bydlení, což způsobilo předzásobení (materiálu, zboží) před platností této změny. Tato změna ovlivnila výši celkového inkasa za rok 2007.

Rok 2008

- došlo sice ke zvýšení snížené sazby daně z 5% na 9%, změně sazby daně u bytové výstavby a změny sazby daně pro sociální bydlení, ale tyto změny se spíše projeví v roce 2007, kdy se podnikatelé předzásobili, aby využili ještě platných sazeb v roce 2007. Tato skutečnost byla nejvýraznější u výstavby, která nenaplnovala podmínky sociálního bydlení (2007 – snížená sazba daně, 2008 – základní sazba daně)

Rok 2009

- došlo k nově zavedené možnosti od 1. 4. 2009 uplatnění odpočtu daně při pořízení osobního automobilu.

Rok 2010

- nejvýznamnější změna - zvýšení snížené sazby daně z 9% na 10% a základní sazby daně z 19% na 20%

Rok 2011

- nejvýznamnější změnou je zavedení režimu přenesení daňové povinnosti pro dodání zlata, dodání zboží uvedeného v příloze č. 5 (šrotu a odpady), převod povolenek na emise skleníkových plynů od 1. 4. 2011. Povinnost zaplatit daň má plátce, pro kterého bylo toto zdanitelné plnění v tuzemsku uskutečněno (odběratel).

Rok 2012

- nejvýznamnější změna - zvýšení snížené sazby daně z 10% na 14%, tato změna nepřinesla očekávaný nárůst inkasa, ale došlo k utlumení spotřeby domácností a konečných spotřebitelů
- zavedení režimu přenesení daňové povinnosti pro poskytnutí stavebních a montážních prací

Rok 2013

- nejvýznamnější změna - zvýšení snížené sazby daně z 14% na 15% a základní sazby daně z 20% na 21%
- zavedení institutu nespolehlivého plátce, zveřejňování účtů v registru plátců DPH, ručení pro příjemce zdanitelného plnění za daň nezaplacenou poskytovatelem zdanitelného plnění

Rok 2014

- zde se pozitivně promítají změny platné od roku 2011 a 2012 (režim přenesení daňové povinnosti)
- dále změny platné od roku 2013 (institut nespolehlivého plátce, zveřejňování účtů v registru plátců DPH, ručení pro příjemce zdanitelného plnění za daň nezaplacenou poskytovatelem zdanitelného plnění)

Rok 2015

- zavedení druhé snížené sazby daně 10%
- nadále se pozitivně projevují změny schválené od roku 2011

Rok 2016

- povinnost podat kontrolní hlášení

5.2 Diskuse

Z uvedených zjištění je zřejmé, že některé novely zákona měly významný vliv na výběr celkového inkasa za sledované období a některé nikoliv. V roce 2007 bylo schváleno zvýšení snížené sazby daně s platností od 1. 1. 2008. Toto zvýšení se paradoxně výrazněji projevilo při výběru inkasa v roce 2007, kdy se odběratelé předzásobili, a nikoli v roce 2008, od kdy toto zvýšení začalo platit, jak již bylo uvedeno. V roce 2009 byla schválena novela, ve které byla zavedena možnost od 1. 4. 2009 uplatnit odpočet daně při pořízení osobního automobilu, což byl jeden z důvodů, který ovlivnil výběr

inkasa v daném roce. Dalším důležitějším aspektem, který ovlivnil v tomto roce výběr inkasa, byl ekonomický vývoj České republiky, kdy došlo k ekonomické recesi, tzn. celkově poklesla poptávka, poklesl nákup spotřebních statků a investic, narostly zásoby statků dlouhodobé spotřeby a zvýšila se míra nezaměstnanosti. Tato skutečnost negativně ovlivnila výběr inkasa za rok 2009. V dalších letech měly pozitivní vliv na výběr inkasa zvýšení sazeb daně, zavedení přenesení daňové povinnosti, zavedení institutu nespolehlivého plátce, zavedení ručení pro příjemce zdanitelného plnění za daň nezaplacenou poskytovatelem zdanitelného plnění, zavedení povinnosti podat kontrolní hlášení. Zejména zavedení institutu nespolehlivého plátce a zvýšení sazeb daně mohly být jedním z vlivů, které ovlivnily zvýšení výběru inkasa v roce 2013. Zavedení institutu nespolehlivého plátce, by mohlo mít větší přínos na zvýšení výběru inkasa daně z přidané hodnoty. Bohužel v současné době je nejvíce fiktivních firem, kterých by se tento institut nespolehlivého plátce týkal, soustředěno v Praze. Finanční správa nemá kapacitu na to, aby stihla všechny tyto firmy prověřit a následně vydat rozhodnutí o nespolehlivém plátcí. Této skutečnosti by šlo předcházet již při zapisování firem do obchodního rejstříku, kdy na jednu adresu je zapsáno několik desítek až stovek firem. A následně, kdy se tyto firmy registrují k dani z přidané hodnoty, zde ale nastává stejný problém, jako u prověřování institutu nespolehlivého plátce. Pozitivním vlivem na vývoj inkasa daně z přidané hodnoty by určitě bylo snížení limitu pro plátce k DPH, které bylo schváleno zákonem č. 502/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Bohužel tato změna byla zrušena před nabytím účinnosti zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů souvisejících se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů. Co se týká jednotné sazby daně 17,5 %, tato změna by měla negativní vliv na výběr inkasa DPH. Z důvodu, že větší přínos DPH do státního rozpočtu má základní sazba daně (21%) oproti snížené sazbě daně (15%). Závěrem lze konstatovat, že změny, které jsou schvalovány v zákoně o dani z přidané hodnoty, jsou pouze jednou z částí, které ovlivňují výběr inkasa, ale bohužel ne tou hlavní. Zásadnější vliv na vývoj inkasa daně z přidané hodnoty má ekonomický vývoj České republiky, působení zahraničních firem na českém trhu, čerpání nadměrných odpočtů a samozřejmě kontrolní činnost finanční správy.

6 Závěr

Cílem této práce bylo zhodnotit, jaký mají potenciaální vliv změny právní úpravy daně z přidané hodnoty na výnos daně ve sledovaném období let 2006 - 2016.

V první polovině této práce je, kromě základního principu daně z přidané hodnoty, graficky znázorněn podíl veřejných rozpočtů na výnosu daně z přidané hodnoty. Je zde znázorněno, že největší výnos daně z přidané hodnoty získává státní rozpočet (cca 69,18%), rozpočty obcí (cca 21,4%), rozpočty krajů (cca 8,92%) a nakonec rozpočet Evropské unie (cca 0,5%).

V praktické části této práce jsou popsány jednotlivé právní úpravy zákona o dani z přidané hodnoty za sledované období let 2006 – 2016, u kterých lze předpokládat vliv na výnos daně z přidané hodnoty. Dále je zde graficky zpracován vývoj základní a snížené sazby daně, ze kterého je patrné, jak se uvedené sazby vyvíjely. Následně bylo provedeno zkoumání vývoje ukazatele růstu inkasa daně z přidané hodnoty. Při tomto zkoumání bylo zjištěno, že největší propad při výběru inkasa nastal v roce 2009, což bylo v první řadě ovlivněno vývojem ekonomické situace v České republice, a až následně lze předpokládat, že na tento stav měla vliv právní úprava daně z přidané hodnoty, kdy od 1. 4. 2009 začala platit možnost uplatnit odpočet daně při nákupu osobního auta. Nejvyšší nárůst při výběru inkasa nastal v roce 2013, kdy se začala zlepšovat ekonomická situace České republiky a zároveň bylo přijato několik zásadních změn v zákoně o dani z přidané hodnoty, které mohly mít potenciaální vliv na tomto nárůstu. Jednalo se o zvýšení obou sazeb daně, zavedení institutu nespolehlivého plátce, zveřejňování účtů v registru plátců DPH, ručení pro příjemce zdanitelného plnění za daň nezaplacenou poskytovatelem zdanitelného plnění. Co se týká celkového shrnutí přínosu jednotlivých novel na výběr inkasa, tak z uvedených výsledků je patrné, že nejvyšší přínos měly novely schvalované v roce 2012 (zejména novela zákona č. 502/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů), které byly účinné od roku 2013. Nejrozsáhlejší byly novely upravené v zákonech č. 302/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (rok 2008), č. 489/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (rok 2009), č. 47/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (rok 2011), č. 502/2012 Sb., kterým se mění

zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony (rok 2012) a č. 196/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (rok 2014). U těchto novel lze předpokládat pozitivní vliv při výběru inkasa daně z přidané hodnoty. Minimální dopad na výnos inkasa lze předpokládat u novel schvalovaných v letech 2006, 2010 a 2015, zde se jednalo pouze o terminologické změny. Z uvedených zjištění je zřejmé, že změny právní úpravy jsou pouze jednou z částí, která ovlivňuje výběr inkasa DPH. Dalšími zásadními faktory jsou zejména ekonomický vývoj České republiky, dále pak působení zahraničních firem na českém trhu, čerpání nadměrných odpočtů, zejména při dodání zboží do JČS a vývozu zboží do třetích zemí, a samozřejmě kontrolní činnost finanční správy. Finanční správa je v tomto ohledu svazována nedostatečnou kapacitou, kterou má k dispozici při kontrolní činnosti daně z přidané hodnoty. Toho využívají podnikatelé ke svému prospěchu, a to zejména registrováním svých firem ve velkých městech, především v Praze. Toto by se dalo zlepšit posílením pracovníků na kontrolních odděleních Finančních úřadů, kteří by se zaměřovali na kontrolu daně z přidané hodnoty, zpřísněním možnosti registrace k dani z přidané hodnoty, respektive posuzování jednotlivých žádostí o registraci, a následné prověřování těchto žádostí, zda jsou oprávněné či ne. Další možností ke zlepšení by jistě bylo zjednodušení posuzování institutu nespolehlivého plátce a jeho následné uplatnění v praxi. Zároveň by bylo potřeba upravit daňový řád, kterým se musí pracovníci finanční správy řídit při prováděných kontrolách či místních šetřeních.

7 Seznam použitých zdrojů

- BERGER, Wolfgang, KINDL, Caroline, WAKOUNIG, Marian, Směrnice ES o dani z přidané hodnoty, Praha: 1. VOX 2010. ISBN 978-80-86324-83-8
- BRANDEJS, Tomáš, DRÁBOVÁ, Milena, DUŠEK, Michal, HOLUBOVÁ, Olga, TOMÍČEK, Milan, Zákon o dani z přidané hodnoty – komentář, Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2017. ISBN 978-80-7552-569-7
- BUGRI, Štefan, PRIBIŠOVÁ, Emília, Ekonomika Evropské unie II: informační příručka Ministerstva financí České republiky, Brno: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-86710-47-1
- DUŠEK, Jiří, DPH 2017 – zákon s přehledy, Praha: GRADA Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0427-7
- GALOČÍK, Svatopluk, PAIKERT, Oto, DPH 2009 výklad s příklady, Praha: GRADA Publishing 2009. ISBN 978-80-247-2804-9
- GALOČÍK, Svatopluk, PAIKERT, Oto, DPH 2017 výklad s příklady, Praha: GRADA Publishing 2017. ISBN 978-80-271-0428-4
- HÁLEK, Vítězslav, Karuselové obchody. Hradec Králové: Vítězslav Hálek, 2015. ISBN 978-80-260-8723-6
- KUNEŠ, Zdeněk, Daň z přidané hodnoty 2017, Praha: VOX, 2017. ISBN 978-80-87480.56-4
- KUNEŠ, Zdeněk, VONDRÁK, Zdeněk, ABECEDA DPH 2017, Olomouc: ANAG, 2017. ISBN 978-80-7554-4
- PAVLÁSEK, Vlastimil, KUNEŠOVÁ, Hana, HEJDUKOVÁ, Pavlína, Veřejné finance a daně. Plzeň: Nava, 2009. ISBN 978-80.7211-329-3
- PITNER, Ladislav, BENDA, Václav, DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY S KOMENTÁŘEM K 1. 7. 2017, Olomouc: ANAG, 2017. ISBN 978-80-7554-089-8
- ŠIROKÝ, Jan, Daně v Evropské unii, Praha: Linde, 2009. ISBN 978-80-7201-746-1

Právní prameny:

Česko. Zákon č. 109/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálních službách

Česko. Zákon č. 230/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

- Česko. Zákon č. 319/2006 Sb., o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
- Česko. Zákon č. 172/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Česko. Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů
- Česko. Zákon č. 270/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony
- Česko. Zákon č. 296/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé zákony v souvislosti s jeho přijetím
- Česko. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), § 2 odst. 5
- Česko. Zákon č. 124/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 269/1994 Sb., o Registru trestů, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony
- Česko. Zákon č. 126/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o přeměnách obchodních společností a družstev
- Česko. Zákon č. 302/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
- Česko. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, § 26 až 32a
- Česko. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
- Česko. Důvodová zpráva k zákonu č. 302/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů: Sněmovní tisk 442/0, část č. 1/2 Novela z. o dani z přidané hodnoty – EU
- Česko. Důvodová zpráva k zákonu č. 87/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů: Sněmovní tisk 605/0, část č. 1/3 Novela z. o dani z přidané hodnoty – EU – RJ
- Česko. Zákon č. 281/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu
- Česko. Zákon č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010

- Česko. Zákon č. 489/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
- Česko. Zákon č. 120/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
- Česko. Zákon č. 199/2010 Sb., kterým se mění zákon o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů
- Česko. Zákon č. 370/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
- Česko. Zákon č. 375/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotních službách, zákona o specifických zdravotních službách a zákona o zdravotnické záchranné službě
- Česko. Zákon č. 457/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Finanční správě České republiky
- Česko. Zákon č. 458/2011 Sb., kterým se mění zákon o změně zákonů souvisejících se zrušením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů
- Česko. Zákon č. 47/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
- Česko. Zákon č. 18/2012 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Celní správě České republiky
- Česko. Zákon č. 167/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony
- Česko. Zákon č. 333/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- Česko. Zákon č. 500/2012 Sb., o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů
- Česko. Zákon č. 502/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Česko. Zákon č. 241/2013 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o investičních společnostech a investičních fondech a s přijetím přímo použitelného předpisu Evropské unie upravující vypořádání některých derivátů

Česko. Zákon č. 344/2013 Sb., zákonné opatření Senátu o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů

Česko. Zákon č. 262/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

Česko. Zákon č. 196/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Česko. Zákon č. 360/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Česko. Zákon č. 377/2015 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ukončení důchodového spoření

Česko. Zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb

Česko. Zákon č. 188/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hazardních hrách a zákona o dani z hazardních her

Česko. Zákon č. 243/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím celního zákona

Česko. Zákon č. 298/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o službách vytvářející důvěru pro elektronické transakce a další související zákony